Neuvotteleva virkamies
Eeva Vartio

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, kuuleminen 3.3.2026

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleistukilain 13 ja 19 §:n ja työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n muuttamisesta (HE 13/2026 vp)

Yleistukilaki (48/2026) tulee voimaan 1.5.2026.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi yleistukilakia ja työttömyysturvalakia (1290/2002). Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2026.

Esityksen tausta

Yleistukeen sovelletaan samoja työttömyysturvalain säännöksiä kuin ansiopäivärahaan siltä osin kuin kyse on työttömyysturvalain 1 luvun yleisten säännösten soveltamisesta, työttömyysturvalain 3 luvun etuuden saamisen yleisten rajoitusten soveltamisesta sekä työttömyysturvalain 4 luvun sovitellun ja vähennetyn työttömyysetuuden soveltamisesta.

Työttömyyden perusteella yleistukea saavaa henkilöä koskee myös pääosin samat etuuden saamisen yleiset työvoimapoliittiset edellytykset, työllistymisen edistämiseen liittyvät palvelut ja työttömyysturvalain mukaiset seuraamukset kuin ansiopäivärahan saajaa työttömyysturvalain perusteella.

Myyntivoiton jaksottamista koskeva asetuksenantovaltuus

Yleistukilain mukaan yleistuen saamisen rajoituksiin sovelletaan, mitä säädetään työttömyysturvalaissa yritysomaisuuden myyntivoiton vaikutuksesta. Edellä mainitusta poiketen yleistukilaissa säädetään, että yritysomaisuuden myyntivoitto jaksotetaan vähintään yleistuen määrän perusteella. Yleistukilaissa ei säädetä myyntivoiton jaksottamista koskevasta asetuksenantovaltuudesta yleistuen osalta.

Työttömyysturvalain mukaan ansiopäivärahaan ei ole oikeutta ajalta, jolle yrittäjän yritysomaisuuden myyntivoitto, joka liittyy yritystoiminnan lopettamiseen, jaksotetaan ansiopäivärahassa hänen työtulonsa perusteella. Työttömyysturvalain mukaan myyntivoiton laskemisesta, myyntivoittolaskelmasta, jaksotuksesta ja jaksotuksessa käytettävästä työtulosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Yleistukeen sovellettavat työttömyysturvalain säännökset yritysomaisuuden myyntivoiton vaikutuksesta kattavat myös työttömyysturvalain nojalla annetut alemmanasteiset säännökset. Kuitenkaan työttömyysturvalain asetuksenantovaltuuden nojalla valtioneuvoston asetuksella ei voida säätää yritysomaisuuden myyntivoiton jaksottamisesta nimenomaisesti yleistuessa.

Voimassa olevan työttömyysturvalain täytäntöönpanosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1330/2002) säädetään myyntivoiton jaksottamisesta. Mainitussa asetuksessa säädetään jaksotuslaskelmasta erikseen ansioturvan ja perusturvan osalta.

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettava yleistuki ja odotusaika

Yleistuen odotusaika koskee työmarkkinatuen odotusajan tavoin henkilöä, jolla ei ole ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta.

Työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:ssä säädetään lain poikkeavasta soveltamisesta työllistymistä edistävien palvelujen alkamisen jälkeen. Työmarkkinatuen odotusaikaa koskevaa 7 luvun 2 §:ää ei sovelleta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetun työvoimakoulutuksen ja työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun aikana eikä työttömyysturvalaissa tarkoitetulla tavalla päätoimisena pidettävän kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (681/2023) tarkoitetun omaehtoisen luku- ja kirjoitustaidon opiskelun aikana.

Neuvotteleva virkamies
Eeva Vartio

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, kuuleminen 3.3.2026

Yleistukilaissa säädetään työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavasta yleistuesta. Yleistukilain mukaan yleistuen maksamiseen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta sovelletaan, mitä säädetään työttömyysturvalaissa lain poikkeavasta soveltamisesta työllistymistä edistävien palvelujen alkamisen jälkeen.

Yleistukilaissa ei säädetä nykyistä työmarkkinatukea vastaavasti siitä, että työvoimakoulutuksen, työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun ja maahanmuuttajan omaehtoisen luku- ja kirjoitustaidon opiskelun aikana ei sovelleta yleistuen odotusaikaa. Hallituksen esityksessä HE 112/2025 vp eduskunnalle yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi ei ehdotettu työmarkkinatuen odotusajan vakiintuneesta soveltamiskäytännöstä poikkeavaa sääntelyä yleistuen maksamiseen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.

Esityksen ehdotukset ja vaikutukset

Esityksessä ehdotetaan, että yleistukilakiin lisättäisiin yritysomaisuuden myyntivoiton jaksottamista yleistuessa koskeva asetuksenantovaltuus. Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset yritysomaisuuden myyntivoiton jaksottamisesta yleistuessa. Yritysomaisuuden myyntivoiton jaksottamisesta yleistuessa säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella vastaavasti kuin nykyisin perusturvasta eli työmarkkinatuesta ja peruspäivärahasta säädetään työttömyysturvalain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksessa.

Esityksessä ehdotetaan, että yleistukilaissa säädettäisiin siitä, että yleistukilain odotusaikaa koskevaa säännöstä ei sovellettaisi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetun työvoimakoulutuksen ja työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun aikana eikä työttömyysturvalaissa tarkoitetulla tavalla päätoimisena pidettävän kotoutumisen edistämisestä annetun lain omaehtoisen luku- ja kirjoitustaidon opiskelun aikana.

Työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus kumottuun työmarkkinatukea koskevaan 7 luvun 2 §:ään, ja lisäksi säännöksen ruotsinkielistä muotoa muutettaisiin kielellisesti vastaamaan paremmin suomenkielistä muotoa.

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Yleistukilakiin esitettyjen muutosten vaikutukset on huomioitu hallituksen esityksessä HE 112/2025 vp eduskunnalle yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi.

Yleistukilain muuttamisesta annetun lain ehdotetun voimaantulon johdosta yleistukilaki vastaisi sen voimaantulosta 1.5.2026 lähtien hallituksen esityksessä HE 112/2025 vp tarkoitetun sisältöistä sääntelyä yleistuen maksamisesta työllistymistä edistävien palvelujen ajalta siten, että yleistuen odotusaikaa koskevaa säännöstä ei sovellettaisi. Lisäksi yleistuesta annettavassa valtioneuvoston asetuksessa annettaisiin tarkemmat säännökset yritysomaisuuden myyntivoiton jaksottamisesta yleistuessa.

Eeva Vartio

Neuvotteleva virkamies

Sosiaali- ja terveysministeriö